

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V FEBRUARJU 2005

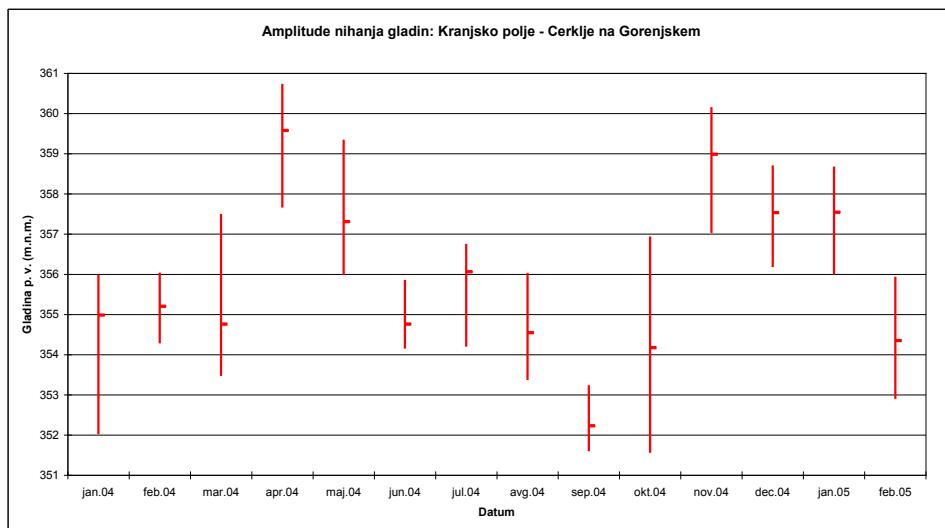
GROUNDWATER RESERVES IN ALLUVIAL AQUIFERS IN FEBRUARY 2005

Urša Gale

V februarju je bilo stanje zalog v pretežnih delih aluvialnih vodonosnikov pod dolgoletnim povprečjem. Hidrološka suša je ta mesec prevladovala na severovzhodu države. Zajela je celotno Apaško in Mursko polje. Sušni so bili ta mesec tudi predeli Ljubljanske in Krško Brežiške kotline ter Vipavska dolina. Nad dolgoletnim povprečjem so bile gladine podzemne vode v februarju le na vzhodnem robu Kranjskega ter na južnem delu Krškega polja.

Izmerjene padavine so na območju aluvialnih vodonosnikov ta mesec precej odstopale od dolgoletnega povprečja. Tako je v Vipavsko Soški dolini padla le šestina dolgoletnega povprečja. Padavinski primanjkljaj je bil zabeležen tudi na območju Ljubljanske in Celjske kotline, kjer količine niso dosegle devetih desetin običajnih vrednosti. V Krško Brežiški kotlini in na Štajerskem je bil delež presežen za približno desetino. Največ padavin je ta mesec padlo na območju Prekmurja, kjer je bilo zabeleženih četrtnino padavin več, kot je sicer značilno za februar. Obilnejše padavine so padle v tretji dekadi, zabeležene pa so bile tudi v začetku prve in v sredini druge dekade meseca.

Zniževanje gladin podzemne vode se je iz januarja nadaljevalo v mesec februar. Zaloge podzemne vode, ki opredeljujejo stanje hidrološke suše so, podobno kot v mesecu januarju, prevladovale na celotnem Apaškem polju ter pretežnih delih Prekmurskega, Dravskega in Ptujskega polja. Upadi podzemne vode so povzročili zmanjšanje zalog v vodonosnikih Vipavsko Soške doline in Ljubljanske kotline. Največji upad podzemne vode je bil februarja zabeležen na postaji v Cerkljah na Kranjskem polju in je znašal 305 centimetrov. Za to postajo so značilne razmeroma velike amplitudne mesečnega nihanja nivojev podzemne vode. (slika 1).

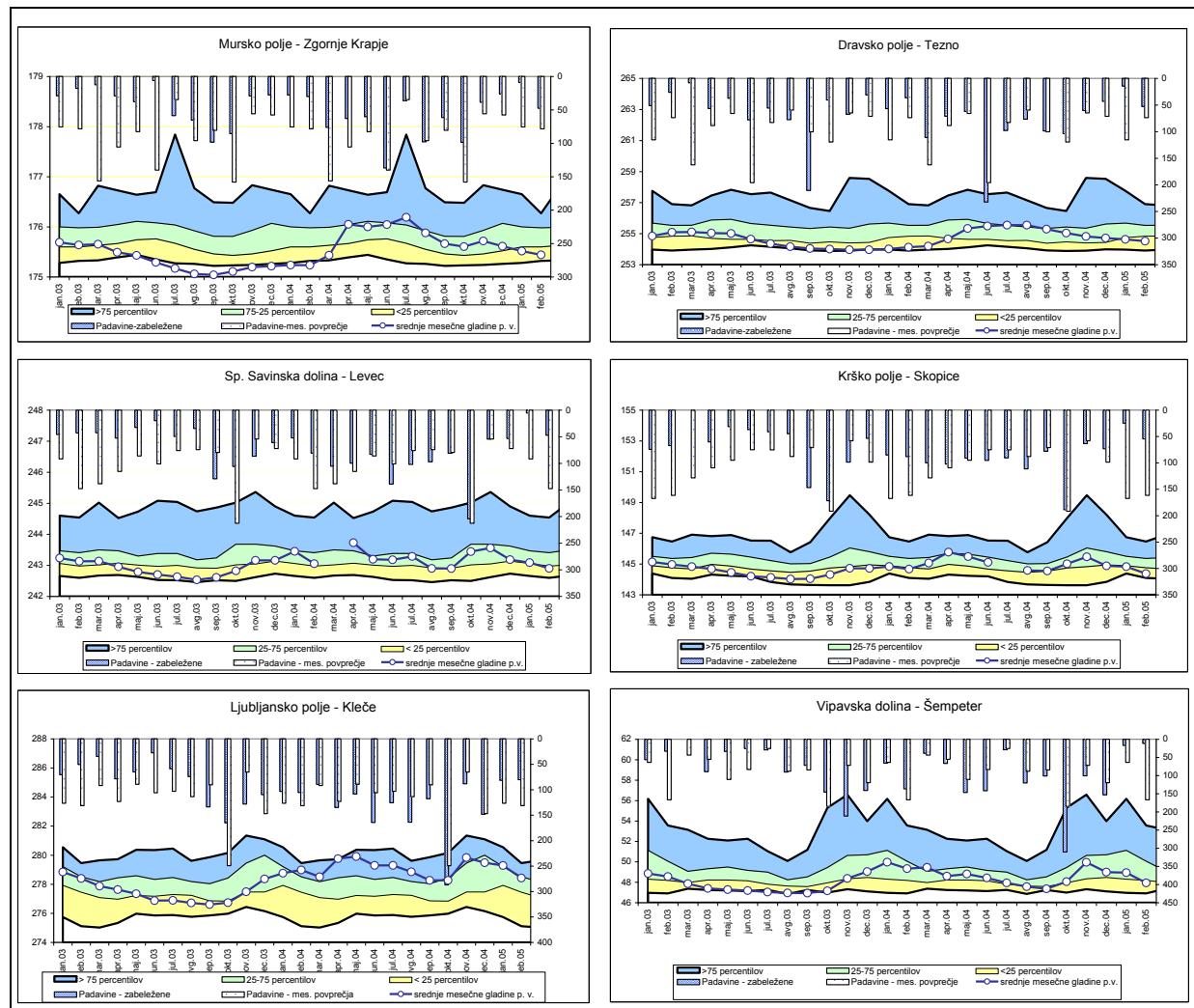
Slika 1. Značilne mesečne vrednosti gladin podzemne vode (srednje mesečne vrednosti in amplitude) na postaji v Cerkljah na Gorenjskem – Kranjsko polje

Figure 1. Characteristical monthly groundwater levels on station Cerklje na Gorenjskem – Kranjsko polje

Zaradi nekoliko obilnejših padavin v Krško Brežiški kotlini se je stanje zalog na nekaterih predelih tega območja nekoliko izboljšalo. Na Šentjernejskem polju je bil v Šentjakobu izmerjen največji mesečni dvig podzemne vode, ki je znašal 42 centimetrov. Gladine so se dvignile tudi ponekod v vodonosnikih severovzhodne Slovenije.

Delež pritokov v vodonosnike je bil februarja manjši od deleža odtokov iz njih. Zaloge podzemne vode so se zato v večini aluvialnih vodonosnikov zmanjšale. Zmanjšanje zalog pripisujemo padavinskemu primanjkljaju v zadnjih mesecih in zadrževanju vode na površju v obliki snega in ledu.

Glede na zaloge podzemne vode v februarju 2004, je bilo istega meseca letos stanje na večini aluvialnih vodonosnikov manj ugodno (slika 0.1.2.). Bolj ugodno stanje zalog je bilo preteklo leto predvsem na Kranjskem in Ljubljanskem polju ter v Vipavsko Soški dolini, kjer so prevladovali nivoji podzemne vode nad dolgoletnim povprečjem. Podobno kot letos je hidrološka suša tudi lani zajela pretežne dele vodonosnikov severovzhodne Slovenije, vendar so bili letos nivoji podzemne vode višji kot v februarju 2004.

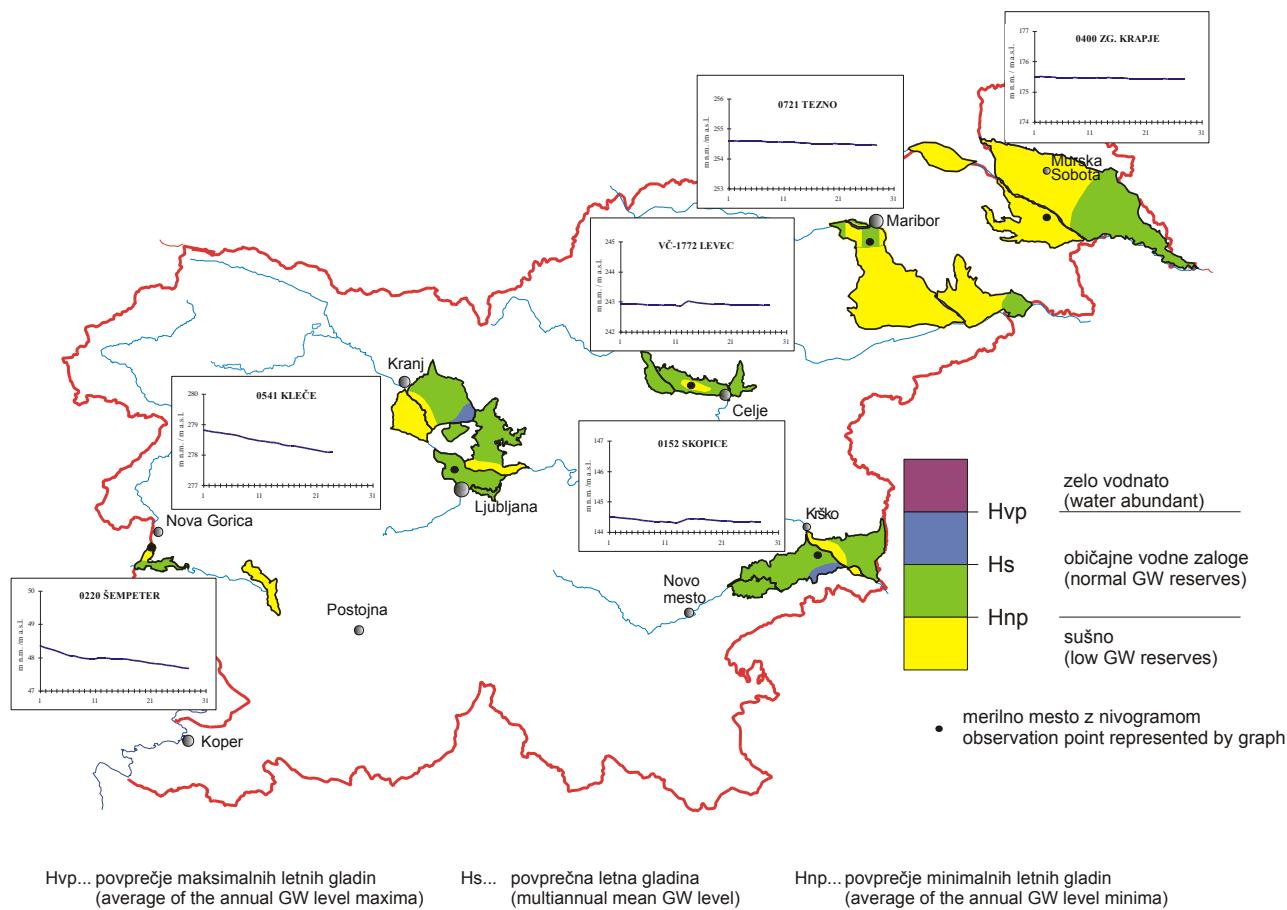

Slika 2. Srednje mesečne gladine podzemnih voda v letih 2003, 2004 in 2005 – modri krogci, v primerjavi s 25. in 75. percentilom dolgoletnih mesečnih gladin.

Figure 2. Monthly groundwater level means in 2003, 2004 and 2005 – blue circles, in relation to multiannual 25th and 75th percentile values.

SUMMARY

Groundwater reserves in most parts of alluvial aquifers of Slovenia decreased. Most aquifers in northwestern parts of the country suffered hydrological drought. Smaller parts of Kranjsko polje and Brežiško polje aquifers had reserves above average.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu februarju 2005 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)

Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in February 2005 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)